Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

[redacted]

TER BESLISSING:
DLGZ
Directie Zorgverzekeringen

Ontworpen door
[redacted]

Datum Document
-

Kenmerk
4026805-1076544-Z

Bijlage(n)
2

Aan Minister VWS
Afschrift Stas VWS

Deadline: 18-12-2024

nota

(ter beslissing) Kamerbrief bezuiniging SOV (motie Krul)

1. Aanleiding

- In de Kamerbrief van 21 oktober 2024 over de gevolgen van de Rijksbredetaakstelling subsidies voor het ministerie van VWS, heeft het kabinet aangekondigd dat per 2027 € 40 mln structureel wordt bezuinigd op de subsidieregeling medisch noodzakelijke zorg aan onverzekerden (SOV) door alleen spoedeisende zorg aan niet-verzekeringsplichtige onverzekerden te vergoeden.
- De Tweede Kamer heeft ingestemd met de motie Krul/Joseph[1] waarmee de regering is verzocht voor 1 januari 2025 inzicht te geven in de praktische- en juridische haalbaarheid, evenals inzicht in de subgroepen waar de maatregel betrekking op heeft.

2. Geadviseerd besluit

- U wordt verzocht om akkoord te gaan met bijgevoegde Kamerbrief over de bezuiniging op de SOV voor 1 januari 2025 en deze naar de Tweede Kamer te sturen

3. Kernpunten

- De bezuinigingsmaatregel ziet op het afbakenen van de te vergoeden zorg aan niet-verzekeringsplichtige onverzekerden, zoals dit ook gold voor de uitvoering van de SOV in 2018. Het CAK acht het niet goed uitvoerbaar om (net als in 2018) spoedeisende zorg scherp af te bakenen en zorgaanbieders te vragen om te bepalen of onverzekerde patiënten verzekeringsplichtig zijn.
- U geeft in de brief aan het aflopen van de SOV per maart 2027 aan te grijpen om te werken aan een verbeterde wettelijke regeling die wordt samengevoegd en geharmoniseerd met de regeling onverzekerbare vreemdelingen (OVV). Dit

[1] Kamerstuk 36 600-XVI, nr. 70.

is in lijn met het advies van het CAK. Daarnaast wordt parallel gewerkt aan maatregelen om de problematiek met onverzekerden aan te pakken.

- Bij het bepalen de nieuwe regeling wordt o.a. gekeken naar de te vergoeden zorg en de hoogte van de vergoeding. Hierbij zijn relevant: Hoe wordt in andere EU-landen omgegaan met de (vergoeding van) zorg aan onverzekerden? Op welke wijze wordt het tijdelijke verblijf van onverzekerden hierbij betrokken? Hoe kan rekening worden gehouden met de hogere zorgkosten van sommige zorgaanbieders die soms ook bredere hulp bieden aan onverzekerden? VWS is in gesprek met de gemeente Rotterdam en de straatartsen om in dit kader een onderzoek uit te voeren in 2025 en 2026.
- In de brief gaat u ook in op de mogelijke fraude met de SOV en OVV. De Nederlandse Arbeidsinspectie en de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd constateren in een brief[2] aan u mogelijke fraude met de SOV (4%) en OVV (15%). In de Kamerbrief geeft u aan zo spoedig extra voorwaarden te stellen om te mogen declareren ten laste van de SOV en OVV vergelijkbaar met de aanpassingen die zijn gedaan met de COZO-regeling (Corona banen in de zorg). Bij de uitwerking van de nieuwe regeling worden aanvullende maatregelen overwogen (informatiedelen en toezicht).

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

De Tweede Kamer heeft ingestemd met de motie Krul/Joseph[3] waarmee de regering is verzocht voor 1 januari 2025 inzicht te geven in de precieze praktische uitwerking van de versobering van de SOV, de subgroepen waarop deze bezuiniging zich richt en welke zorg zij nu ontvangen uit de regeling, het aantal mensen per subgroep en de juridische haalbaarheid.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Er is veel maatschappelijke aandacht voor de aangekondigde bezuinigingsmaatregel van de SOV. Een greep uit de verschenen media-uitingen:

- Uitzending van Zembla 'De onverzekerden' d.d. 24 november 2024
- BNNVara artikel 'Minister Agema: werkloze arbeidsmigranten zonder zorgverzekering krijgen alleen nog acute zorg' d.d. 22 november 2024
- NRC opinie artikel 'Onverzekerden moet je niet uitsluiten van zorg, maar juist verzekeren' d.d. 25 november 2024.

c. Financiële en personele gevolgen

De afgelopen jaren zijn de kosten van de SOV en de OVV gestegen:

- SOV: van € 743.000 in 2017 naar € 105 miljoen in 2024;
- OVV: van € 37 miljoen in 2017 naar € 61 miljoen in 2024.

d. Juridische aspecten haalbaarheid

De juridische haalbaarheid van de nieuwe regeling is onderdeel van het traject.

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

Het ministerie van SZW, ministerie van JenV en het CAK.

---

[2] Brief 'Misbruik OVV- en SOV-regelingen m.b.t. zorg ongedocumenteerde en onverzekerde vreemdelingen', november 2024
[3] Kamerstuk 36 600-XVI, nr. 70.

f. Gevolgen administratieve lasten
Niet van toepassing.

g. Toezeggingen
U zegt toe de Tweede Kamer voor de zomer van 2025 te informeren over de voortgang van de uitwerking van de nieuwe regeling, de maatregelen gericht op de onverzekerdenproblematiek en de maatregelen gericht op de aanpak van fraude.

h. Fraudetoets
De aanpak van fraude met de SOV en OVV is onderdeel van het traject om te komen tot een nieuwe regeling.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Tot personen herleidbare informatie is onleesbaar gemaakt ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.